

Mnenje Evropskega odbora regij – Akcijski načrt za kritične surovine

(2021/C 175/03)

Poročevalka:	Isolde RIES (DE/PES) prva podpredsednica deželnega zbora, Posarje
Referenčni dokument:	COM(2020) 474 final

POLITIČNA PRIPOROČILA

EVROPSKI ODBOR REGIJ

Splošna priporočila

1. poudarja, da sodobne družbe in gospodarstva dolgoročno ne morejo delovati brez zanesljive, varne, konkurenčne in okolju prijazne oskrbe s surovinami. Kritične surovine so v tem kontekstu tiste surovine, ki so bistvenega gospodarskega pomena, vendar zanje v Evropski uniji trenutno ni zanesljive in stalne oskrbe iz domačih virov;
2. meni, da EU potrebuje močno industrijsko bazo, ki je zaradi zavez glede prehoda na nizkoogljično gospodarstvo in vse večje digitalizacije močno odvisna od zadostne oskrbe s surovinami ter njihove učinkovite uporabe in recikliranja;
3. opozarja, da se bo glede na študijo Evropske komisije ⁽¹⁾, ki temelji na trenutno razpoložljivih informacijah, povpraševanje po kritičnih surovinah za strateške tehnologije in sektorje do leta 2030 oziroma 2050 močno povečalo in da bo EU leta 2030 na primer za baterije za električna vozila in shranjevanje električne energije potrebovala do 18-krat več litija in petkrat več kobalta kot danes, leta 2050 pa skoraj 60-krat več litija in 15-krat več kobalta kot danes;
4. opozarja, da se v svetovnem merilu v EU pridobi oziroma proizvede manj kot 5 % kritičnih surovin, medtem ko poraba kritičnih surovin v industriji EU znaša približno 20 % svetovne porabe. EU je še zlasti odvisna od uvoza kritičnih surovin, ki so ključne za prihodnje tehnologije in, kot na primer redke kovine in elementi, pomembne za inovativno tehnično uporabo. Potrebne so torej v proizvodnji in pri ustvarjanju vrednosti na tistih področjih, na katerih želi evropsko gospodarstvo prevzeti vodilno vlogo v svetovnem merilu. To na primer velja za uporabo surovin v okviru evropskega zelenega dogovora za prehod na varno, čisto in cenovno dostopno oskrbo z energijo iz obnovljivih virov na poti k čistemu in bolj krožnemu gospodarstvu in tudi za njihovo uporabo pri mobilnosti in gradnji, ki sta gospodarnejši z energijo in viri;
5. ugotavlja, da sektor surovin v EU zagotavlja približno 350 000 delovnih mest in da je več kot 30 milijonov delovnih mest v predelovalnih industrijskih panogah, ki so nižje v proizvodni verigi, odvisnih od zanesljivega in nediskriminatornega dostopa do surovin;
6. poudarja, da je med drugim tudi kriza zaradi COVID-19 pokazala, da je Evropa preveč odvisna od dobaviteljev kritičnih surovin iz tretjih držav in da lahko motnje v oskrbi negativno vplivajo na industrijske vrednostne verige in druge sektorje;

⁽¹⁾ *Critical Raw Materials for Strategic Technologies and Sectors in the EU – A Foresight Study* (Kritične surovine za strateške tehnologije in sektorje v EU – prognozična študija), <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/42881>.

Vpliv na industrijo

7. poudarja, da je treba pri dobavi kritičnih surovin preprečevati preveliko odvisnost od držav, ki niso članice EU, in povečati odpornost kritičnih dobavnih verig, da bi zagotovili zanesljivo oskrbo z energijo, energetskega prehoda in prehoda na digitalno gospodarstvo;

8. opozarja, da so kritične surovine potrebne zlasti v številnih evropskih ključnih industrijah in industrijah prihodnosti, kot so avtomobilska, jeklarska in letalska industrija, sektor IT, zdravstvo in sektor obnovljivih virov energije. Zaradi inovativnih proizvodov, novih tehnologij, kot je električna mobilnost, digitalizacije, industrije 4.0 in energetskega prehoda se potrebe po surovinah spreminjajo in povečujejo. Povpraševanje po surovinah se bo po vsem svetu povečevalo tudi zaradi rasti prebivalstva, industrializacije in postopnega razogljičenja prometnega in energetskega sektorja;

9. poudarja, da so pravičen in nediskriminatoren dostop do surovin, zanesljiva oskrba s surovinami ter stabilne in predvidljive cene surovin ključnega pomena za razvojne priložnosti, konkurenčnost evropske industrije ter malih in srednjih podjetij, inovacije in ohranitev industrije v EU;

10. je prepričan, da je za zagotovitev trajnostne oskrbe s kritičnimi surovinami ter zmanjšanje odvisnosti od tretjih strani oziroma uvoza surovin potreben bolj strateški pristop; poudarja, da moramo v ta namen razviti raznolike vrednostne verige, zmanjšati odvisnost od surovin, okrepiti krožno gospodarstvo, spodbujati inovacije za alternative ter zagotavljati okolju prijazne in družbeno odgovorne enake konkurenčne pogoje na svetovnem trgu;

11. pozdravlja dejstvo, da je Evropska komisija predstavila akcijski načrt za kritične surovine in prvo poročilo o strateškem predvidevanju, v katerem je odvisnost EU od uvoza kritičnih surovin opredeljena kot strateška pomanjkljivost;

12. podpira cilje iz akcijskega načrta, ki vključujejo razvoj odpornih industrijskih vrednostnih verig v EU, zmanjšanje odvisnosti od kritičnih surovin s krožno rabo virov, trajnostnimi proizvodi in inovacijami, povečanje pridobivanja surovin znotraj EU, diverzifikacijo nabave iz tretjih držav in odpravo izkrivljanja mednarodne trgovine v skladu s pravili STO;

13. poudarja, da so regije v različnem obsegu odvisne od kritičnih surovin; zato poziva, naj se opredelijo regionalne odvisnosti od teh surovin in na tej podlagi določijo regionalni ukrepi, ki so nujni za izgradnjo trajnostnih in inovativnih vrednostnih verig;

14. poudarja, da so lokalne in regionalne oblasti v okviru akcijskega načrta bistvena raven pri doseganju družbene podpore za strateške cilje EU glede surovin in podpore za industrijske projekte;

15. se v zvezi z morebitno razširitvijo področja uporabe meril EU za taksonomijo na doslej nezajete gospodarske sektorje zavzema za to, da bi merila glede izkopavanja, pridobivanja in predelave surovin temeljila na oceni življenjskega cikla s stalnim recikliranjem virov (pristop „od zibelke do zibelke“) in socialno-ekonomskih vidikih. Poleg tega je treba pri ocenjevanju podjetja razlikovati med naložbami v obstoječe proizvodne obrate in nove obrate, s čimer se prepreči, da bi se le malo naložb ocenilo za trajnostne in bi s tem narasli stroški financiranja za nujno preobrazbo gospodarstva;

Zagotavljanje industrijskih vrednostnih verig v EU

16. poziva, naj se vrzeli in pomanjkljivosti v obstoječih verigah oskrbe s surovinami obravnavajo z bolj strateškim pristopom. Smiselno je na primer ustrezno skladiščenje, da se preprečijo nepričakovane motnje v proizvodnji in oskrbi. V primeru motenj so potrebni tudi alternativni viri oskrbe ter tesnejša partnerstva med akterji v sektorju kritičnih surovin in uporabniškimi sektorji nižje v prodajni verigi, ki spodbudijo naložbe v strateški razvoj;

17. pozdravlja dejstvo, da je Evropska komisija s sedanjim seznamom kritičnih surovin ponovno potrdila, da je koksni premog ena najpomembnejših surovin v jeklarstvu; poudarja, da ostaja ta surovina nepogrešljiva za jeklarsko industrijo, dokler ne bo mogoče v velikem obsegu uporabljati tehnološko in ekonomsko izvedljivih alternativ; prav tako poziva Evropsko komisijo, naj glede na razvoj metalurgije z vodikom preuči možnosti za morebitno vključitev železovih briketov, pridobljenih iz vročega železa (*hot briquetted iron – HBI*), in neposredno reduciranega železa (*direct reduced iron – DRI*) na seznam kritičnih surovin EU;

18. podpira industrijska zaveznitva, kot je evropsko zaveznitvo za baterije, katerega cilj je spodbuditi obsežne javne in zasebne naložbe, ki bodo omogočile zadovoljitev velikega dela potreb po litiju v Evropi, kolikor je to mogoče; poleg tega poziva k podpori v prihodnost usmerjenih zavezništveh za primarno industrijo;

19. podpira zlasti novo evropsko zaveznitvo za surovine, katerega cilj je okrepiti odpornost EU vzdolž vrednostne verige redkih zemelj in magnetov; pozdravlja dejstvo, da je to zaveznitvo odprto za vse zadevne deležnike, med katerimi so tudi regije, in da je bil Odbor regij povabljen na njegovo otvoritev⁽²⁾;

20. pozitivno ocenjuje nedavno napoved Evropske investicijske banke, da bo finančno podprla projekte za zagotovitev oskrbe s kritičnimi surovinami, potrebnimi za nizkoogljične procese v EU;

21. poziva, naj se zagotovi, da ti projekti ne bodo izkrivljali konkurence, da bodo gospodarni z viri, trajnostni in da bodo prispevali k strateški odpornosti EU;

Recikliranje in nadomeščanje surovin

22. ugotavlja, da se v Evropi lastne kritične surovine ne uporabljajo dovolj in da države članice EU trenutno še nimajo zadostnih zmogljivosti za predelavo, recikliranje, rafiniranje in ločevanje;

23. poudarja, da mora prehod na gospodarstvo, ki je gospodarno z viri, temeljiti predvsem na manjši porabi, preprečevanju nastajanja odpadkov in recikliranju; poziva k preglednemu in ustreznemu obveščanju potrošnikov o stanju surovin v naši družbi izobilja in potrate ter tudi o tržnih pogojih, ki veljajo za industrijo recikliranja. Vendar pa imajo potrošniki le posredno vlogo pri spodbujanju izdelkov, ki jih je mogoče reciklirati, in pri zmanjševanju potrošnje. Glavno vlogo imajo predvsem proizvajalci, ki morajo prevzeti odgovornost in zagotoviti, da izdelki, proizvedeni v EU, izpolnjujejo določene zahteve. Ustrezne zahteve morajo seveda veljati tudi za izdelke, ki se uvažajo na notranji trg;

24. poudarja pomen uporabnih in praktičnih raziskav ter razvoja na področju pridobivanja in učinkovite uporabe surovin;

25. poziva k večji in trajni podpori za raziskave in razvoj na področju pridobivanja surovin in krožnega gospodarstva v celoti, vključno z metalurgijo kot ključnim omogočiteljem dejavnikom; opozarja, da bi morala biti pri razvoju novih materialov njihova primernost za recikliranje v prihodnosti vedno merilo za financiranje raziskav;

26. poudarja, da bi si morali pri tem tudi prizadevati, da bi se s trajnostno (okoljsko primerno) zasnovano znatno podaljšala življenjska doba in izboljšala možnost popravila izdelkov, za izdelavo katerih so potrebne kritične surovine, in da se kritične surovine nadomestijo z dostopnejšimi materiali, zlasti kadar njihovo življenjsko dobo omejujeta tehnološki napredek in načrtovana zastarelost; poziva, naj se za proizvode, ki vsebujejo kritične surovine, med zahteve za oznako CE vključijo ambiciozna merila glede možnosti recikliranja;

---

(2) Spletišče evropskega zaveznitva za surovine in pristopni obrazec: <https://erma.eu/about-us/join-erma/>.

27. opozarja, da se lahko v ta namen uporabijo program Obzorje Evropa, Evropski sklad za regionalni razvoj ter nacionalni raziskovalni in razvojni programi. V tem okviru je bila na primer zasnovana strateška agenda za raziskave in inovacije za evropsko krožno gospodarstvo (*CICERONE, Circular economy platform for European priorities strategic agenda*), evropske rudarske in metalurške regije pa so lahko s pomočjo projekta MIREU (*Mining and Metallurgy Regions*) razvile svoje mrežno povezovanje ter se dodatno osredotočile na krepitev in prednostno obravnavo zagotavljanja surovin;

28. meni, da bi bilo treba potrošnike ves čas seznanjati z zunanjimi učinki pogostega nakupovanja oziroma nadomeščanja cenejših in manj kakovostnih gospodinjskih aparatov. S postopno vrnitvijo h kulturi servisiranja in popravil bi lahko ustvarili nova delovna mesta, ki jih ni mogoče preseliti v tujino;

29. ugotavlja, da se v Evropi za izrazom „odpadki“ pogosto skrivajo dragoceni viri in kritične surovine; v zvezi s tem opozarja na svoje nedavno sprejeto mnenje Novi akcijski načrt za krožno gospodarstvo ⁽³⁾;

30. poudarja, da bi bilo treba reciklirane materiale precej več uporabljati, da se zmanjša raba primarnih in kritičnih surovin; poziva Evropsko komisijo, naj preuči merila, ki bi bila skladna s pravili konkurence in bi določala, da bi morali novi proizvodi, kjer je mogoče, vsebovati znaten delež recikliranih materialov, ter priporoča, da se ta merila upoštevajo pri pristopu h ključnim vrednostnim verigam izdelkov ⁽⁴⁾;

31. poziva, naj se preuči pridobivanje kritičnih surovin iz komunalnih odpadkov z vidika izvedljivosti in ekonomske upravičenosti ter naj se uporaba te prakse razširi, kjer je to tehnično in gospodarsko smotno. Zlasti surovine, ki so potrebne za energijo iz obnovljivih virov ali inovativno tehnično uporabo, kot so redke zemlje, galij ali indij, se ne reciklirajo ali pa se reciklirajo le v manjšem obsegu, saj je bilo recikliranje doslej razmeroma drago in tehnično zapleteno. Opozoriti je treba tudi na pomen spodbujanja učinkovitega ustvarjanja energije v povezavi s pridobivanjem kovin in soli iz odpadkov, ki jih ni mogoče drugače predelati zaradi nečistoč, iztrošenosti materiala ali prisotnosti kompleksnih materialov; zato poziva Evropsko unijo, države članice, regije s svojimi javnimi raziskovalnimi ustanovami in podjetja, naj opravijo več raziskav na tem področju in omogočijo izkoriščanje rezultatov, da bi preprečili odlaganje dragocenih surovin kot odpadkov;

32. ugotavlja, da se velike količine odpadkov in ostankov izvažajo, čeprav bi jih v EU lahko morda reciklirali v sekundarne surovine; zato poziva k znatni okrepitvi zmogljivosti recikliranja znotraj EU, zlasti zaradi včasih tudi katastrofalne okoljske škode, ki nastaja zaradi izvoza odpadkov in ostankov v države v razvoju in vzponu, ki imajo nezadostne zmogljivosti recikliranja;

33. opozarja, da trenutno ni statističnih podatkov o tem, koliko surovin se odlaga med rudarske odpadke; zato poziva Evropsko komisijo, naj s pomočjo držav članic, regij in občin oceni in evidentira količino odloženih materialov;

34. poudarja, da imajo proizvajalci pomembno vlogo pri prehodu na krožno gospodarstvo. Razvijati morajo inovativne proizvode, ki omogočajo ločevanje materialov, da so okolju prijazni, in zahtevajo čim manjšo porabo primarnih fosilnih surovin. Proizvajalci bi morali pregledati tudi svoje obstoječe poslovne modele, da bi zmanjšali rabo virov; opozarja, da ima hkrati tudi država svoje naloge, na primer pri oblikovanju ustreznih okvirnih pogojev in pravnih ureditev ter zagotavljanju gospodarskih spodbud;

Krepitev trajnostnega pridobivanja in predelave surovin v EU

35. poudarja, da se mora EU, kolikor je to mogoče, tudi dolgoročno oskrbovati s surovinami iz lastnih virov in pripraviti v prihodnost usmerjene razvojne strategije, vključno z razvojem novih zmogljivosti za izkoriščanje kritičnih surovin in njihovo predelavo v EU ter trajnostnega modela financiranja za preusmeritev sedanjih rudarskih dejavnosti v pridobivanje kritičnih surovin;

⁽³⁾ Mnenje OR Novi akcijski načrt za krožno gospodarstvo (UL C 440, 18.12.2020, str. 107).

⁽⁴⁾ Mnenje OR Novi akcijski načrt za krožno gospodarstvo (UL C 440, 18.12.2020, str. 107).

36. poudarja, da mora okrepljeno domače pridobivanje surovin v EU potekati v skladu z uveljavljenimi in visokimi okoljskimi standardi ter standardi varnosti in zdravja pri delu; opozarja, da se tovrstni primeri dobre prakse že upoštevajo pri projektih EU, a na splošno še niso pripomogli k bistvenemu povečanju načrtovanih naložb za več pridobivanja in predelave surovin. K oskrbovanju gospodarstva s kritičnimi surovinami iz lastnih virov pa poleg ohranjanja nekdanjih in sedanjih rudarskih dejavnosti prispeva tudi novo rudarjenje;

37. s tega vidika obžaluje, da se v poslovni praksi za pridobivanje in predelavo surovin še vedno veliko premalo uporabljajo rezultati raziskav in razvoja, ter poudarja, da mora novo rudarjenje surovin za visoko tehnologijo v EU temeljiti na načrtih raziskav in razvoja na področju inovativnega rudarjenja z majhnim okoljskim vplivom; ob tem je zadovoljen, da si namerava Komisija v okviru programa Obzorje Evropa od leta 2021 dalje še naprej prizadevati za zmanjšanje vpliva na okolje, in predlaga, da se pri tem osredotoči zlasti na upravljanje voda in renaturacijo;

38. opozarja, da bi bilo treba pri dodeljevanju novih koncesij za rudarjenje poleg okoljskih standardov ter standardov varnosti in zdravja pri delu predvideti tudi rešitve za nadomestitev izgube okoljske in rekreacijske vrednosti, da bo mogoče rudarska območja v času rudarjenja in tudi po prenehanju obratovanja uporabljati za prostčasne dejavnosti ali druge namene, ravno tako pomembne za lokalno prebivalstvo;

39. poudarja, da imajo regije zaradi strokovnega znanja na tem področju ključno vlogo; opozarja, da je v EU surovine za baterije moč najti v več premogovniških in tudi drugih regijah ter da je v številnih rudarskih odpadkih veliko kritičnih surovin; zato poziva, naj se razišče, ali bi bilo mogoče zapuščene ali nove rudnike in dnevne kope, kjer se nahajajo kritične surovine, uporabiti za morebitno pridobivanje surovin; opozarja, da bi s pridobivanjem teh surovin lahko ustvarili nova delovna mesta v nekdanjih in sedanjih rudarskih regijah;

40. poudarja, da je v nekdanjih in aktivnih rudarskih regijah EU veliko strokovnega znanja; izkušnje in znanje bi bilo treba prenesti na nove generacije delavcev, znanje in spretnosti kvalificiranih delavcev pa bi bilo treba nadgrajevati s ciljno usmerjenim izobraževanjem in strokovnim usposabljanjem;

41. poudarja, da se lahko z izkoriščanjem nahajališč surovin ter odprtjem novih rudnikov in dnevnih kopov zmanjša odvisnost EU od tretjih držav, vendar sta raziskovanje in izkopavanje, ki sta za to potrebna, v EU pogosto nezdržljiva z drugimi možnostmi rabe zemljišč in zato omejena s prostorskim načrtovanjem; zato se zavzema za to, da se spori glede rabe za namene zagotavljanja surovin rešujejo sporazumno, kjer je to mogoče;

42. ugotavlja, da se javno nasprotovanje rudarskim projektom v številnih državah EU povečuje in da se prizadevanja industrije za izboljšanje okoljskega odtisa za zdaj še premalo upoštevajo; zato poziva Evropsko unijo, države članice, regije in občine, naj pregledno in dejavno obveščajo o prednostih in slabostih ponovno odprtih in novih rudnikov ter dnevnih kopov, zagotovijo sodelovanje vseh ustreznih deležnikov ter tako poskrbijo, da jih bo civilna družba sprejela in razumela;

43. opozarja, da je ponovno odpiranje starih ter odpiranje novih rudnikov in dnevnih kopov, med drugim zaradi visokih okoljskih in varnostnih standardov, ki veljajo v EU, povezano z visokimi naložbami in tudi operativnimi stroški, kar evropske rudarske regije postavlja v slabši položaj v svetovnem merilu; zato poziva Evropsko unijo in njene države članice, naj preučijo, ali in v kolikšni meri je mogoče te projekte finančno podpreti s sredstvi EU ali v okviru pravil o državni pomoči;

44. poudarja, da bi moral Sklad za pravični prehod prispevati k blažitvi socialno-ekonomskega učinka prehoda na podnebno nevtralnost v premogovno in ogljično intenzivnih regijah ter k diverzifikaciji gospodarstev v regijah, tudi z vlaganjem v krožno gospodarstvo. Tudi sklop za trajnostno infrastrukturo v okviru sklada InvestEU bi se lahko uporabil za podporo regionalnega razvoja kritičnih surovin;

45. meni, da je treba v EU razviti in uporabljati ustrezno strokovno znanje, da bi lahko predelali ali rafinirali nekatere kritične surovine, kot je litij; poziva Evropsko unijo, države članice ter regionalne in lokalne oblasti, naj se dejavno zavzamejo za razvoj in nadgradnjo ustreznih znanj in spretnosti;

46. poziva k boljšemu usklajevanju med ustreznimi zainteresiranimi stranmi na področju raziskovanja, izkopavanja, porazdelitve, predelave, ponovne uporabe in recikliranja; pri tem imajo regionalne in lokalne oblasti ključno vlogo;

47. poudarja, da lahko države članice ter regionalne in lokalne oblasti s strategijami in načrti za surovine pomembno prispevajo k ohranjanju domačih surovin;

48. priznava, da so za uvedbo novega, inovativnega, sprejetega, varnega in okolju prijaznega rudarjenja kritičnih surovin v EU potrebna dovoljenja, ki zagotavljajo pravno varnost, in poziva, da se pristojne nacionalne, regionalne in lokalne oblasti in organi vzpostavijo, organizirajo in opremijo v skladu z njihovimi vse pomembnejšimi nalogami in pristojnostmi, da bodo pregledni, učinkoviti in usklajeni upravni postopki omogočali pridobivanje surovin na ozemlju EU;

Regionalno sodelovanje

49. poudarja pomen spodbujanja nacionalnih in regionalnih surovinskih grozdov, ki so izraz trajnostno usmerjenega sektorja v EU in združujejo industrijo, rudarske uprave, geološke storitve, ponudnike storitev v predhodnih ali naknadnih fazah, proizvajalce naprav in opreme, podjetja, dejavna na področju pridobivanja in predelave surovin, prevozna podjetja in socialne partnerje in ki uporabljajo tudi nove tehnologije pridobivanja surovin;

50. poudarja nujnost sodelovanja med lokalno, regionalno, nacionalno in evropsko ravno, da bi obravnavali posledice na lokalni ravni in zagotovili nujno potrebne naložbe;

51. poziva k okrepitvi mrežnega povezovanja evropskih regij, ki so močno odvisne od kritičnih surovin, da bi našli skupne rešitve in zagotovili dejavno vlogo regij v evropskem zavezništvu za surovine;

Nabava surovin iz tretjih držav

52. ugotavlja, da bo EU kljub vsem prizadevanjem še naprej močno odvisna od uvoza kritičnih surovin iz tretjih držav; opozarja, da številne države že intenzivno tekmujejo za kritične surovine;

53. poudarja, da se v trgovini s surovinami povečujejo trgovinske omejitve in izkrivljanje konkurence; poziva Evropsko komisijo, naj redno spremlja izvozne in uvozne omejitve ter spodbuja razprave o tem na regionalni, dvostranski in večstranski ravni; meni, da je treba ukrepe, ki izkrivljajo zunanjo trgovino s surovinami, zlasti s kritičnimi surovinami, poglobljeno preučiti in po potrebi sprejeti nadaljnje pravne ukrepe v skladu s pravili Svetovne trgovinske organizacije (STO);

54. meni, da je politika na področju surovin, ki temelji na diplomaciji, zelo pomembna za EU, ne le z vidika industrijske in energetske politike ter mednarodne trgovine, temveč tudi kot medsektorska tema, ki zadeva različna področja notranje, zunanje in varnostne politike;

55. ugotavlja, da bi trgovanje s kritičnimi surovinami v evropski valuti koristilo gospodarski in finančni vzdržnosti EU, saj bi zmanjšalo nestanovitnost cen in odvisnost uvoznikov EU in izvoznikov iz tretjih držav od trgov financiranja v ameriških dolarjih; poziva Evropsko komisijo in države članice, naj se močneje zavzamejo za trgovanje v evropski valuti;

56. poziva EU, naj okrepi strateška partnerstva s tretjimi državami, bogatimi z viri; pozdravlja pristop Evropske komisije, da se pred začetkom pilotnih partnerskih projektov v letu 2021 o prednostnih nalogah posvetuje z državami članicami in industrijo, tudi v zadevnih državah, saj imajo lokalno strokovno znanje in mrežo veleposlaništev držav članic;

57. poudarja, da mora biti okrepljeno sodelovanje s strateškimi partnerji povezano z odgovorno nabavo. Visoka koncentracija ponudbe v državah z nižjimi socialnimi in okoljskimi standardi ne pomeni le tveganja za zanesljivost oskrbe, temveč lahko tudi poglobi socialne in okoljske probleme. Zato bi si bilo treba najprej prizadevati za mednarodni sporazum na ravni STO, katerega cilj bi bil zagotoviti visoko raven preglednosti in stalno sledljivost dobavnih in trgovinskih verig z vidika socialnih in okoljskih standardov, ki se uporabljajo pri pridobivanju surovin v tretjih državah. Zatem bi bilo treba čim prej začeti pogajanja o sistematičnem izboljševanju teh standardov, kot že velja za obstoječe sporazume EU o prosti trgovini; pozdravlja uredbo o konfliktnih mineralih, ki je začela veljati 1. januarja 2021, in spodbuja Komisijo, naj čim prej pripravi uravnotežen predlog potrebne skrbnosti v dobavnih verigah;

58. poudarja, da je za posamezna podjetja nabava surovin na zelo konsolidiranih dobavnih trgih in v konkurenci s trgi z velikim povpraševanjem (zlasti kitajskim) vse težja; poziva k ciljno usmerjeni podpori podjetniških zavezništev, kot so nabavna združenja.

V Bruslju, 19. marca 2021

Predsednik
Evropskega odbora regij
Apostolos TZITZIKOSTAS
